

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ХІРУРГІЇ ТА ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ ІМЕНІ О.О. ШАЛІМОВА»
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради ДУ «НІХТ ім. О.О.Шалімова»
НАМН України від 16.10.2019 р., протокол №10

УВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ директора ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова»
НАМН України від 18.10.2019 р., № 158/1-н

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ХІРУРГІЇ ТА
ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ ІМ. О.О. ШАЛІМОВА» НАМН УКРАЇНИ**

Київ – 2019

1.Загальні положення

1.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (далі - Положення) Державної установи «Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О.Шалімова» Національної академії медичних наук України» (далі - Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня . 2015 р. № 579, Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Інституту і Положення про організацію освітнього процесу.

1.2. Це Положення розроблено з метою встановлення єдиного порядку. організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу наукових установ на території України чи поза її межами, а також для учасників освітнього процесу вітчизняних та іноземних вищих навчальних закладів/наукових установ в Інституті

1.3. Академічна мобільність - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.4. Учасники освітнього процесу та вищі навчальні заклади (ВНЗ)/ наукові установи, які приймають участь у академічній мобільності, далі відомі як учасники академічної мобільності.

1.5. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється на підставі міжнародних договорів про співробітництво між Інститутом або його основними структурними підрозділами та вітчизняними/іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами (далі - установи - партнери) в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Інституту, в якому він навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.6. Загальний організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення зв'язків із установами –партнерами, інформування структурних підрозділів Інституту щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює заступник директора з наукової роботи.

1.7. Організаційний супровід реалізації програм академічної мобільності в Інституті (надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо) забезпечує відділ науково-організаційної роботи.

1.8.Розподіл за місцем реалізації права на академічну мобільність:

- внутрішня академічна мобільність учасників освітнього процесу інститутів, партнерських установ на території України для викладання, навчання, стажування, практик, наукових досліджень тощо;

- міжнародна академічна мобільність - навчання, викладання, стажування, практика, дослідження тощо, що здійснюються учасниками освітнього процесу в партнерських установах інституту за межами України.

1.9. Основні види академічної мобільності:

- ступенева мобільність - навчання у вищих навчальних закладах/ наукових установах, що відрізняються від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня доктора філософії, що підтверджується документом (документами) наукового ступеня доктора філософії (доктора наук) або про здобуття ступеня доктора філософії від двох або більше Інституті;

- кредитна мобільність - навчання у вищому навчальному закладі / науковій установі, що відрізняється від постійного місця навчання учасника освітнього процесу з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетенцій, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Інституті постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. Термін навчання за програмами кредитної мобільності загалом не має перевищувати один академічний рік за весь період навчання учасника в Інституті. При цьому загальний період навчання для Учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.10. Умови навчання і перебування учасників освітнього процесу щодо академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між установами-партнерами.

1.11. Форми академічної мобільності для Учасників, що здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Інституті:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- лікарське стажування у вітчизняних та закордонних медичних центрах та університетських клініках;
- наукове стажування;
- школи для молодих вчених та майстер-класи.

1.12. Форми академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних і наукових працівників та інших Учасників, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення рівня кваліфікації.

2. Організація академічної мобільності

2.1. Організація академічної мобільності з добувачів вищої освіти ступеня доктора філософії базується на ключових особливостях та ключових документах Європейської кредитно-трансферної системи.

2.2. Ключові особливості ЄКТС:

- ЄКТС - це система, орієнтована на людину, яка навчається. ЄКТС допомагає навчальним/науковим закладам при розробленні і реалізації програм перемістити центр уваги з підходу, що орієнтований на викладача, на підходи, які задовольняють потреби і очікування осіб, що навчаються. Навчання, орієнтоване на учня, надає їм більшу можливість щодо вибору змісту, способу, термінів та місця навчання.
- Результати навчання описують, що має знати, розуміти чи вміти здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії після закінчення навчання. У ЄКТС формулювання результатів навчання є основою для послідовного оцінювання навчального навантаження та присвоєння кредитів.
- Результати навчання пов'язані з дескрипторами (опис знань, умінь та компетенцій) на національному та європейському рівнях. Структура кваліфікацій - цілісний структурований опис рівня кваліфікацій, завдяки якому всі кваліфікації можуть бути виражені та пов'язані узгодженим чином. Вони створюють основу для розробки освітніх і професійних стандартів, що ґрунтуються на результатах навчання та сприяють визнанню кваліфікацій.
- Навчальне навантаження - це очікуваний час, необхідний для виконання всіх видів навчальної діяльності (лекції, семінари, проекти, практичні та лабораторні курси, контроль знань, дослідження, навчання, стажування, самостійна робота) з абітурієнтами за результатами навчання кандидатів

2.3. Ключові документи ЄКТС:

- Робоча програма містить відомості про заклад, відомості про програму (загальний опис та опис окремих підрозділів курсу) та загальні відомості для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
- Аплікаційна форма здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії містить усю необхідну інформацію про мобільного здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, яку запрошує приймає здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, потребуватиме додаткову інформацію від здобувача, що поступає (наприклад, стосовно проживання, особливих вимог, пов'язаних зі станом здоров'я), яку він може запросити окремо.
- Угода про навчання містить перелік предметів (компонентів курсу) або модулів чи інших освітніх компонентів, які здобувач планує отримати в іншому навчальному закладі, а також кодовий номер та кількість кредитів ЄКТС, призначених навчальним дисциплінам (компонентам). Угода про навчання укладається під час. академічної мобільності та

повинна бути підписана закладом, який направляє, приймаючим закладом та здобувачем вищої освіти доктора філософії. Особи, що підписують угоду від імені двох вищих навчальних закладів/наукових установ, повинні мати на це офіційні повноваження, що дає їм змогу взяти на себе зобов'язання перед навчальним закладом/науковою установою.

- Академічна довідка - це перелік досягнень з навчального предмета. Він відображає успішність кандидата вищої освіти у списку предметів, які він вивчав, отриманих кредитів, місцевих оцінок (відповідно до національних традицій або . регламентом навчального закладу) та оцінок ЄКТС. Академічна довідка забезпечує здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії точну інформацію про дисципліну (компоненти програми), кількість отриманих кредитів ЄКТС та оцінки, отримані навчальному закладі. Договір про навчання разом з академічною довідкою має на меті забезпечити повне визнання програми навчання, яку закінчив аспірант у закладі.

2.4. Форми академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії / доктора наук Інституту:

- навчання за програмами обміну;
- навчання за спільними освітніми програмами (зокрема, програмами подвійного диплома);
- навчальна (дослідницька, виробнича) практика, стажування;
- участь у конференціях, семінарах тощо;
- участь у спільних проектах;
- наукове дослідження;
- наукове стажування.

3. Цілі та завдання академічної мобільності

3.1. Цілі академічної мобільності:

- обмін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії між Інститутом і установами-партнерами;

- одночасне отримання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії двох . дипломів або сертифіката про проходження навчання з переліком і кількістю навчальних дисциплін, кредитів та інформацією про оцінювання знань здобувача;

- набуття професійного досвіду роботи у період проходження практики на . зарубіжному підприємстві;

- підвищення якості освіти та підготовка майбутніх кваліфікованих спеціалістів,

3.2. Завдання академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми експериментальними методами дослідження, набуття досвіду

проведення спільної науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;

- розширення професійних можливостей під час проходження навчальних та виробничих практик;

- підтримка та розвиток соціальних, економічних, культурних, політичних' відносин з іншими країнами.

4. Організаційне забезпечення академічної мобільності

4.1. Право на участь у програмах академічної мобільності мають особи, які здобувають наукові ступені доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники.

4.2. Відповідно до домовленостей між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;

- регламентується перелік необхідних документів для участі в програмах академічної мобільності та процедура їх подання;

- визначаються етапи, тривалість та зміст навчання, стажування або проходження практики тощо.

4.3. За здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії на період навчання в установі-партнері на території України чи за кордоном відповідно до укладеного договору про академічну мобільність зберігається місце навчання та виплата стипендії, згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в установі - партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності. Особи, які уклали договори академічної мобільності, не відраховуються з вищих навчальних закладів під час реалізації їх прав на академічну мобільність та реєструються в єдиній національній електронній базі даних освіти.

4.4. Здобувачі вищої освіти, крім вивчення в партнерських закладах обов'язкових предметів, мають право самостійно обирати додаткові предмети за погодженням з Інститутом.

4.5. Відбір здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Інституту з' урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій діяльності та знання іноземної мови.

4.6. Якщо кандидати на здобуття ступеня доктора філософії у вищих навчальних' закладах зараховані за програмою міжнародної академічної мобільності, відбір буде проводитись на конкурсній основі організацією, яка пропонує ступінь вищої освіти з присвоєнням доктора філософії відповідно до умов та критеріїв конкурсу.

4.7. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії освіти установ-партнерів регламентується угодами між установами-партнерами.

Типовий перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності для учасників академічної мобільності Інституту включає:

- заяву на ім'я директора із візами-погодженнями;
- копію запрошення та його переклад;
- угоду про академічну мобільність між Інститутом та Учасником (Договір про навчання чи Договір про практику/стажування);
 - угоду про навчання між Інститутом, Учасником та установою-партнером (оформляється за потреби).

4.8. Етапи, тривалість та зміст навчання в установах-партнерах визначаються . навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими в установах- партнерах.

4.9. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.10. Під час навчання в установах - партнерах абітурієнти на здобуття ступеня доктора філософії за його заявою отримають академічну відпустку або затверджений індивідуальний план навчання відповідно до встановленого порядку.

4.11. Науково-педагогічні працівники Інституту можуть реалізувати право академічної мобільності для професійної діяльності за договором про участь у програмі академічної мобільності. При цьому ці працівники залишаються на основному робочому місці Інституту не більше одного року. Якщо за схемою академічної мобільності не передбачена винагорода, передбачена законом винагорода в первинному місці служби може зберігатися до шести місяців.

4.12. Іноземні здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво з Інститутом, можуть бути зараховані на навчання до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- безкоштовні умови навчання для взаємного обміну випускниками аспірантів, включаючи спільні освітні програми, спільні або подвійні документи (документи) для надання кандидатської освіти на умовах безкоштовного навчання.

5. Визначення та перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти

5.1. Інститут максимально за змістом перераховує навчальні дисципліни, які вивчалися здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії в установі-партнері, або замінює їх на вибіркові дисципліни.

5.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із установами-партнерами здійснюється з використанням ЕКТС з урахуванням системи оцінювання установи-партнера.

5.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

5.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на

підставі наданого здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів, завіреного в установленому порядку в установі-партнері.

5.5. Порядок ліквідації академічної різниці визначається установою партнерами відповідно до законодавства.

5.6. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у період навчання в установі-партнері представляються за шкалою, прийнятою в установі-партнері і переводяться у шкалу, прийняті у Інституті.

6. Обов'язки учасників академічної мобільності

6.1. Обов'язки Інституту:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних здобувачів вищої освіти.

6.2. Обов'язки Установи-партнера, що приймає на навчання:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направленого на навчання на визначений договором строк, відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових . проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних здобувачів вищої освіти;
- після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків.

6.3. Обов'язки установ-партнерів щодо здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути визначені у відповідних угодах між Інститутом та

установами- партнерами.

6.4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти - учасників програми академічної мобільності).

6.4.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за' спорідненими напрямами та спеціальностями підготовки фахівців в установах - партнерах;

- безпечні та нешкідливі умови навчання;

- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу, що приймає;

- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- можливість отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний' рівень встановленого в установі - партнєрі зразка, відповідно до угоди між ВНЗ партнерами щодо програми академічної мобільності.

6.4.2. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до місця навчання;

- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу, що приймає;

- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;

- вчасно повернутися до Інституту після завершення програми академічної мобільності у вищому навчальному закладі/науковій установі-партнері.

7. Звітування та оформлення документів програми академічної мобільності (за результатами навчання)

7.1. Після завершення програми академічної мобільності Учасник представляє до науково-організаційного відділу:

- звіт у письмовій формі, завізowany куратором програми академічної, мобільності вищого навчального закладу/ наукової установи - партнера;

- копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності (Академічну довідку, виписку навчальних досягнень);

- копію закордонного паспорту із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (необхідно звернути увагу, що відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму);

7.2. Якщо аспірант під час перебування у вищому навчальному закладі/науковій - установі- партнері, на базі якого реалізується право на

академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

8. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності

8.1. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (аспірант, докторант) не отримує фінансування за програмою мобільності.

8.2. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (аспірант, докторант) отримує часткове фінансування (вартість проживання, програма покриває або надається гуртожиток), а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою.

8.3. Науковий, науково-педагогічний працівник Інституту не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності.

8.4. Оплата праці наукового, науково-педагогічного працівника відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

8.5. Особи, що уклали договори про навчання чи стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

8.6. Аспірант, крім вивчення у вищому навчальному закладі партнери обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з Інститутом.

8.7. Іноземні учасники, які користуються правом академічної мобільності в рамках угод про співпрацю між Інститутом та іноземними вищими навчальними закладами/науково-дослідними закладами, можуть вступати до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- безкоштовні умови навчання за взаємним обміном здобувачами вищої освіти, у тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають придбання спільніх або подвійних документів на умовах безкоштовного навчання у вищій школі у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти. Кількість здобувачів вищої освіти не перевищує кількості вітчизняних студентів вищих навчальних закладів, які навчаються в іноземних вищих навчальних установах - партнерах за програмами академічної мобільності за Угодою про міжнародну академічну мобільність, укладеною між вищими навчальними закладами.

8.8. Перелік необхідних документів для іноземних учасників академічної мобільності:

- подання від факультету інституту на ім'я директора із візами -

погодженнями завідувача наукового відділу, резолюцією заступника директора з наукової роботи;

- копія запрошення;
- Договір про академічну мобільність між Інститутом та Учасником.

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджується вченого радою та вводиться в дію наказом директора ДУ «НІХТ імені О.О. Шалімова».

9.2. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб ДУ «НІХТ імені О.О. Шалімова» НАМН України відповідно до їх функціональних обов'язків.

9.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

9.4. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора
з наукової роботи

Іванчиков М.В.

" 18 " 10

2019 р.

(підпис)

(ПІБ)

Провідний
юрист консультант

Сухадол Г.И.

" 18 " 10

2019 р.

(підпис)

(ПІБ)

Начальник відділу
управління персоналу
та документообігу

Ільчевська С.В.

" 18 " 10

2019 р.

(підпис)

(ПІБ)